

บทที่ 4

ผลการทดลอง

การทดลองที่ 1 การศึกษาผลของระดับการใช้ใบปาล์มน้ำมันหมักร่วมกับหญ้ากินนีสีม่วงที่มีผลต่อปริมาณน้ำนม องค์ประกอบทางเคมีของน้ำนม และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

4.1 องค์ประกอบทางเคมีและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลอง

4.1.1 องค์ประกอบทางเคมีของอาหารทดลอง

จากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบทางเคมีด้วยวิธีการ proximate analysis และ detergent method ในห้องปฏิบัติการ พบว่า องค์ประกอบทางเคมีของใบปาล์มน้ำมันหมัก ประกอบไปด้วย วัตถุแห้ง (DM) อินทรีย์วัตถุ (OM) โพรตีนรวม (CP) ไขมัน (EE) เพลอร์เซนต์ เถ้า (ash) เยื่อใยรวม (CF) เยื่อใยที่ละลายได้ในค่าง (NDF) เพลอร์เซนต์ เยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADF) ลิกนิน (ADL) และคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย (NFE) เท่ากับ 38.12, 92.25, 7.02, 4.31, 9.67, 32.32 70.55, 44.74, 9.75 และ 42.44 เพลอร์เซนต์ ตามลำดับ

ส่วนองค์ประกอบทางเคมีของหญ้ากินนีสีม่วงสด ประกอบไปด้วย วัตถุแห้ง (DM) อินทรีย์วัตถุ (OM) โพรตีนรวม (CP) ไขมัน (EE) เถ้า (ash) เยื่อใยรวม (CF) เยื่อใยที่ละลายได้ในค่าง (NDF) เยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADF) ลิกนิน (ADL) และคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย (NFE) เท่ากับ 26.14, 89.44, 8.10, 2.70, 10.56, 34.57, 74.74, 46.74, 5.53 และ 58.09 เพลอร์เซนต์ ตามลำดับ

สำหรับองค์ประกอบทางเคมีของอาหารชั้นโปรตีน 21 เพลอร์เซนต์นั้น ประกอบไปด้วย วัตถุแห้ง (DM) อินทรีย์วัตถุ (OM) โพรตีนรวม (CP) ไขมัน (EE) เถ้า (ash) เยื่อใยรวม (CF) และคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย (NFE) เท่ากับ 89.30, 88.57, 21.03, 5.34, 11.43, 10.54 และ 47.66 เพลอร์เซนต์ ตามลำดับ

ในส่วนขององค์ประกอบทางเคมีของกากข้าวมอลต์สด ประกอบไปด้วย วัตถุแห้ง (DM) อินทรีย์วัตถุ (OM) โพรตีนรวม (CP) ไขมัน (EE) เถ้า (ash) เยื่อใยรวม (CF) เยื่อใยที่ละลายได้ในค่าง (NDF) เยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADF) ลิกนิน (ADL) และคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย

(NFE) เท่ากับ 26.65, 96.17, 27.33, 13.27, 3.83, 16.20, 75.24, 25.31, 4.77 และ 37.36 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับดังตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบทางเคมีของอาหารทดลอง (% DM basis)

Item	DM	OM	CP	EE	Ash	CF	NDF	ADF	ADL	NFE	
	(%)	←					(%)DM	→			
Oil Palm Frond	38.12	92.25	7.02	4.31	9.67	32.32	70.55	44.74	9.75	42.44	
Silage											
Purple guinea	26.14	89.44	8.10	2.70	10.56	34.57	74.74	46.74	5.53	58.09	
Concentrate	89.30	88.57	21.03	5.34	11.43	10.54	-	-	-	47.66	
Malt residue (fresh)	26.65	96.17	27.33	13.27	3.83	16.20	75.24	25.31	4.77	37.36	

4.1.2 องค์ประกอบทางเคมีของอาหารทดลองที่มีระดับของใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้ากินนีสีม่วงทั้ง 4 ระดับ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลองที่มีระดับของใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้ากินนีสีม่วงทั้ง 4 ระดับ พบว่า อาหารทดลองทั้ง 4 ระดับ มีเปอร์เซ็นต์ของวัตถุดิบแห้ง (DM) ที่ใกล้เคียงกัน คือ 33.17, 32.63, 33.50 และ 32.73 ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์ของโปรตีนรวม (CP) คือ 7.85, 7.99, 7.77 และ 7.67 ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์ของไขมัน (EE) คือ 3.95, 3.70, 3.45 และ 4.08 ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์ของเถ้า (Ash) คือ 9.83, 10.07, 10.93 และ 10.85 ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์ของเยื่อใยรวม (CF) คือ 33.98, 34.95, 34.56 และ 33.81 ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์ของเยื่อใยที่ละลายได้ในค่าง (NDF) มีค่าสูงสุดคือ Treatment 1 (72.82 เปอร์เซ็นต์) รองลงมา Treatment 2, 4 และ 3 (69.89, 51.15 และ 40.54 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) เปอร์เซ็นต์ของเยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADF) มีค่าสูงสุดคือ Treatment 1 (45.25 เปอร์เซ็นต์) รองลงมา Treatment 2, 4 และ 3 (44.15, 39.61 และ 38.26 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) และเปอร์เซ็นต์ของลิกนิน (ADL) มีค่าสูงสุดคือ Treatment 4 (6.92 เปอร์เซ็นต์) รองลงมา Treatment 3, 1 และ 2 (6.67, 5.25 และ 4.57 ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์) ($P < 0.01$) ดังตาราง 10

ตาราง 10 องค์ประกอบทางเคมีของอาหารทดลองทั้ง 4 ระดับ (% DM basis)

Item	DM	CP	EE	Ash	CF	NDF	ADF	ADL
	(%)	(%DM)						
Treatment 1	33.17 ^a	7.85 ^a	3.95 ^{ab}	9.83 ^a	33.98 ^{ab}	72.82 ^c	45.25 ^c	5.25 ^{ab}
Treatment 2	32.63 ^a	7.99 ^a	3.70 ^{ab}	10.07 ^b	34.95 ^b	69.89 ^c	44.15 ^b	4.57 ^a
Treatment 3	33.50 ^a	7.77 ^a	3.45 ^a	10.93 ^c	34.56 ^{ab}	40.54 ^a	38.26 ^a	6.67 ^b
Treatment 4	32.73 ^a	7.67 ^a	4.08 ^b	10.85 ^c	33.81 ^a	51.15 ^a	39.61 ^a	6.92 ^b

^{abc} อักษรที่แตกต่างกันในคอลัมน์เดียวกันมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติ (P<0.01)

4.2 การประเมินคุณภาพของไบปาล์มน้ำมันหมักโดยใช้ประสาทสัมผัส (Organoleptic)

จากการประเมินคุณภาพไบปาล์มน้ำมันหมักโดยการเสริมกากน้ำตาลในปริมาณ 3 เปอร์เซ็นต์ โดยใช้ประสาทสัมผัส (Organoleptic) ปรากฏว่าไบปาล์มน้ำมันก่อนทดลองและหลังทดลอง ส่วนใหญ่มีคะแนนของลักษณะทางกายภาพอยู่ในเกณฑ์ดี-ดีมาก (16.75 คะแนน)

4.2.1 การสูญเสียวัตถุแห้ง ลักษณะทางกายภาพ ความเป็นกรด-ด่าง และการผลิตกรดอินทรีย์ของไบปาล์มน้ำมันหมัก

จากการประเมินคุณภาพของไบปาล์มน้ำมัน ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของการสูญเสียวัตถุแห้ง การสูญเสียโปรตีนของพืชหมักในรูปของแอมโมเนียไนโตรเจน (NH₃-N) และค่าปริมาณความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของไบปาล์มน้ำมันหมักเสริมด้วยกากน้ำตาล 3 เปอร์เซ็นต์ มีค่าดังนี้ 11.87, 10.81 เปอร์เซ็นต์ และ 3.83 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบถึงเปอร์เซ็นต์แอมโมเนีย (NH₃) ของไบปาล์มน้ำมันหมักเสริมด้วยกากน้ำตาล 3 เปอร์เซ็นต์ ปรากฏว่า เปอร์เซ็นต์แอมโมเนียที่เกิดขึ้น (NH₃) มีค่าเท่ากับ 0.59 จากการวิเคราะห์หาปริมาณกรดอินทรีย์โดยวิธีการกลั่นเมื่อพิจารณาถึงปริมาณกรดอะซิติก (Acetic acid) และกรดบิวทีริก (Butyric acid) ของไบปาล์มน้ำมันหมัก พบว่า มีค่า 0.18 และ 0.02 เปอร์เซ็นต์

เมื่อพิจารณาถึงปริมาณกรดแลคติก (Lactic acid) และปริมาณเปอร์เซ็นต์ของกรดแลคติกของไบปาล์มน้ำมันหมัก พบว่า มีค่า 1.26 และ 86.99 เปอร์เซ็นต์ ในส่วนของค่า Quality score เป็นค่าที่ได้จากการนำปริมาณกรด Acetic, Butyric และกรด Lactic มาคำนวณเป็นเปอร์เซ็นต์ของกรดทั้งหมด จำนวนเปอร์เซ็นต์ของกรดแต่ละชนิดจะถูกนำมาให้คะแนนแล้วนำไปเปรียบเทียบกับตารางที่เสนอโดยบุญล้อม (2539) ทำให้สามารถประเมินค่าได้เท่ากับ 88.60 เปอร์เซ็นต์ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยของการสูญเสียวัตถุดิบแห้ง ลักษณะทางกายภาพ ความเป็นกรด-ด่าง และการผลิตกรดอินทรีย์ของใบปาล์มน้ำมันหมัก

Item	Oil palm frond silage
DM loss (%) ^{1/}	11.87
Organoleptic test ^{2/}	17.40
pH	3.83
NH ₃ -N (as total N)	10.81
NH ₃ (%DM)	0.59
Organic acid (%DM)	
Acetic acid	0.18
Butyric acid	0.02
Lactic acid	1.26
Lactic acid (%total acid)	86.99
Quality score ^{3/}	88.60

^{1/} $[(\text{DM} \times \text{น้ำหนักก่อนหมัก}) - (\text{DM} \times \text{น้ำหนักหลังหมัก} \times 100)] / (\text{DM} \times \text{น้ำหนักก่อนหมัก}) \times 100$

^{2/} การให้คะแนนรวมของสี กลิ่น และส่วนประกอบ

^{3/} 0 – 20 = bad, 21 – 40 = fair, 41 – 60 = average, 61 – 80 = good, 81 – 100 = very good

4.3 การศึกษาทางโภชนาการด้านพลังงานใช้ประโยชน์ได้ (Metabolizable Energy-ME) และพลังงานสุทธิ (Net Energy Lactation-NE_L) โดยเทคนิคการวัดแก๊ส (Hohenheim gas production technique)

การหาค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุ (OMD) พลังงานการใช้ประโยชน์ได้ (ME) และพลังงานสุทธิเพื่อการให้นม (NE_L) ด้วยเทคนิควิธีการวัดแก๊ส (gas production technique) (Menke and Steingass, 1988) จากการนำตัวอย่างของอาหารทดลอง ใบปาล์มหมัก และหญ้ากินนีสีม่วงทั้ง 4 ระดับ มาใส่ร่วมกับ rumen fluid buffer เพื่อศึกษาการย่อยได้และพลังงานของอาหารทดลอง ใบปาล์มหมัก และหญ้ากินนีสีม่วง ทำให้ทราบถึงปริมาณแก๊สที่เกิดขึ้นที่ชั่วโมงต่างๆ และนำค่ามาประเมินค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุ และค่าพลังงานต่างๆ ดังนี้

4.3.1 ผลของปริมาณแก๊ส (ml) ที่เกิดขึ้นของอาหารทดลอง ใบปาล์มหมัก และหญ้ากีนีสีม่วง

ผลการศึกษการย่อยได้ด้วยวิธีการวัดปริมาณแก๊สของอาหารทดลอง ใบปาล์มหมัก และหญ้ากีนีสีม่วง ณ ชั่วโมงต่างๆ พบว่าปริมาณแก๊สที่เกิดขึ้นเป็นมิลลิลิตรของใบปาล์มหมัก และหญ้ากีนีสีม่วงที่ 24 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 49.39 ± 0.43 และ 41.51 ± 1.14 มิลลิลิตร และปริมาณแก๊สที่เกิดขึ้นของอาหารทดลองทั้ง 4 ชนิดที่ 24 ชั่วโมง มีค่าใกล้เคียงกันคือ 73.57 ± 0.59 , 73.42 ± 1.28 , 69.92 ± 1.05 และ 72.32 ± 1.45 มิลลิลิตร ตามลำดับ ($P < 0.05$) (ตาราง 12)

เมื่อพิจารณาถึงปริมาณแก๊สที่เกิดขึ้นระหว่างชั่วโมงที่ 24-48 จะเห็นได้ว่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และเมื่อสิ้นสุดการวัดแก๊สที่ 72 ชั่วโมง พบว่าปริมาณแก๊สที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างกัน โดย Treatment 4 มีแนวโน้มการเกิดแก๊สสูงที่สุด คือ 88.29 ± 0.31 มิลลิลิตร รองลงมาคือ Treatment 2, 1 และ 3 มีค่าเท่ากับ 87.10 ± 0.51 , 85.21 ± 0.30 และ 82.12 ± 0.36 มิลลิลิตร ($P < 0.05$) ตามลำดับ

ตาราง 12 ปริมาณการเกิดแก๊สที่ระยะเวลาต่างๆของใบปาล์มหมัก หญ้ากีนีสีม่วงและอาหารทดลองทั้ง 4 ระดับ

Substrate	Incubation (hour)						
	3	6	8	12	24	48	72
ใบปาล์มหมัก	13.13	22.15	28.07	38.12	49.39	55.63	62.72
หญ้ากีนีสีม่วง	7.62	12.61	17.34	27.32	41.51	48.34	57.58
Treatment 1	13.10	22.49	44.03	64.65	73.57	79.70	85.21
Treatment 2	13.03	22.72	43.22	63.44	73.42	80.34	87.10
Treatment 3	11.51	22.21	40.51	60.05	69.92	78.41	82.12
Treatment 4	11.74	21.29	40.94	60.31	72.32	81.60	88.29

4.3.2 การหาค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุ (OMD) พลังงานการใช้ประโยชน์ได้ (ME) และพลังงานสุทธิเพื่อให้อินทรีย์วัตถุ (NE_L) ของอาหารทดลอง ใบปาล์มหมัก และหญ้ากีนีสีม่วงสด

เมื่อนำค่าแก๊สที่เกิดขึ้นที่เวลา 24 ชั่วโมงภายหลังการถูกปรับค่าแล้ว (Corrected GP) มาคำนวณหาค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุ และพลังงานโดยอาศัยสมการของ Menke and Steingass (1988) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ใบปาล์มหมัก และหญ้ากีนีสีม่วง มีค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุ คือ 38.51 และ 55.47 เปอร์เซ็นต์ เมื่อมีการนำมาใช้ในอัตราส่วนที่กำหนดในการทดลอง พบว่า อาหารทดลองทั้ง 4 ชนิดมีค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุแตกต่างกัน โดย Treatment 2 มีแนวโน้มของค่า

การย่อยได้ของอินทรียวตสูงที่สุด คือ 62.26 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ Treatment 1, 3 และ 4 (54.72, 47.38 และ 47.33 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) ($P<0.01$)

สำหรับค่าพลังงานในรูป ME และพลังงานสุทธิเพื่อการให้นม (NE_L) พบว่า มีความสอดคล้องกับค่าการย่อยได้ของอินทรียวต โดย Treatment 2 มีแนวโน้มของค่าพลังงานที่ใช้ประโยชน์ได้สูงที่สุดคือ 8.71 MJ/kgDM รองลงคือ Treatment 1, 3 และ 4 (ME คือ 7.57, 6.45 และ 6.33 MJ/kgDM ตามลำดับ) (NE_L คือ 4.01, 3.20, 2.41 และ 2.33 MJ/kgDM ตามลำดับ) ($P<0.01$) ดังตาราง 13

ตาราง 13 การย่อยได้ของอินทรียวต (OMD) พลังงานการใช้ประโยชน์ได้ (ME) และพลังงานสุทธิเพื่อการให้นม (NE_L) ของอาหารทดลอง

Items	XP (g/kg DM)	XA (g/kg DM)	XL (g/kg DM)	OMD%	ME (MJ/kg DM)	NE_L (MJ/kg DM)
ใบปล้ำหมัก	78.0	97.5	39.2	38.51	5.05	1.41
กินนีสีม่วง	81.0	105.5	27.0	55.47	7.37	3.07
Treatment 1	78.5	98.3	39.5	54.72 ^b ±0.59	7.57 ^b ±0.09	3.20 ^b ±0.07
Treatment 2	79.9	100.6	37.0	62.26 ^c ±1.28	8.71 ^c ±0.20	4.01 ^c ±0.15
Treatment 3	77.7	109.4	34.5	47.38 ^a ±1.05	6.45 ^a ±0.16	2.41 ^a ±0.12
Treatment 4	76.7	108.6	40.8	47.33 ^a ±1.45	6.33 ^a ±0.22	2.33 ^a ±0.16

XP = โปรตีนรวม XL= ไขมัน XA= เถ้า

^{abc} อักษรที่แตกต่างกันในคอลัมน์เดียวกันมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.01$)

4.4 การย่อยได้ในตัวสัตว์ (*in vivo* digestibility)

4.4.1 ค่าการย่อยได้ในตัวสัตว์โดยวิธีดั้งเดิม (Conventional method) ของโคทดลองที่ได้รับอาหารทดลองใบปล้ำหมักร่วมกับหญ้ากินนีสีม่วงทั้ง 4 ระดับ

ผลการศึกษาการย่อยได้ของโภชนะของอาหารทดลองที่ใช้ใบปล้ำหมักร่วมกับหญ้ากินนีสีม่วงทั้ง 4 ระดับ โดยวิธีดั้งเดิม (conventional method) ตามตาราง 14 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของวัตถุดิบแห้ง (DMD) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของอินทรียวต (OMD) มีค่าแตกต่างกันทางสถิติ ($P<0.01$) แต่มีแนวโน้มว่าใบปล้ำหมักร่วมกับหญ้ากินนีสีม่วงที่ระดับ 30:70 เปอร์เซ็นต์

(Treatment 1) มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ Treatment 4, 3 และ 2 ตามลำดับ (DMD คือ 64.06, 57.41, 55.86 และ 52.19 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) (OMD คือ 76.24, 71.97, 71.80 และ 69.68 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) ($P < 0.01$)

ค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของโปรตีนรวม (CPD) ของใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้ากินนีสีม่วงที่ระดับ 30:70 เปอร์เซ็นต์ (Treatment 1) มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ Treatment 4, 3 และ 2 ตามลำดับ (77.36, 75.23, 73.38 และ 72.41 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) ค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของไขมัน (EED) มีแนวโน้มว่า Treatment 4 มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ Treatment 1, 2 และ 3 ตามลำดับ (91.19, 89.35, 87.39 และ 85.99 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของเยื่อใยรวม (CFD) มีแนวโน้มว่า Treatment 1 มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ Treatment 3, 4 และ 2 ตามลำดับ (68.36, 65.79, 63.75 และ 62.91 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ)

ในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของเยื่อใยที่ละลายได้ในด่าง (NDFD) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของเยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADFD) มีค่าแตกต่างกันทางสถิติ ($P < 0.01$) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของเยื่อใยที่ละลายได้ในด่าง (NDFD) ค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของเยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADFD) มีแนวโน้มว่า Treatment 1 มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ Treatment 2, 4 และ 3 ตามลำดับ (NDFD คือ 70.14, 62.79, 54.71 และ 54.21 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) (ADFD คือ 58.87, 48.16, 47.44 และ 44.75 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย (NFED) มีแนวโน้มว่า Treatment 1 มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ Treatment 4, 3 และ 2 ตามลำดับ (83.01, 80.09, 78.82 และ 78.57 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของคาร์โบไฮเดรตที่ไม่ใช่เยื่อใย (NFCD) มีแนวโน้มลดลงตามลำดับของอาหารทดลอง (94.66, 93.18, 91.37 และ 91.29 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) ($P < 0.01$) ดังตาราง 14

ตาราง 14 สัมประสิทธิ์การย่อยได้ของวัตถุแห้งและโภชนะของอาหารทดลองใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้านิสีม่วงทั้ง 4 ระดับ

Item	Treatment 1	Treatment 2	Treatment 3	Treatment 4
DMD (%)	64.06 ^b ±3.35	55.86 ^a ±2.47	57.41 ^{ab} ±5.59	52.91 ^a ±5.14
Nutrient digestibility (%)				
OMD	76.24 ^b ±2.43	71.80 ^a ±1.63	71.97 ^a ±4.65	69.68 ^a ±2.89
CPD	77.36 ^b ±3.13	72.41 ^a ±2.70	75.23 ^{ab} ±2.96	73.38 ^{ab} ±3.34
EED	89.35 ^b ±2.56	87.39 ^{ab} ±1.27	85.99 ^{ab} ±3.30	91.19 ^a ±1.27
CFD	68.36 ^a ±3.17	62.91 ^a ±1.24	65.79 ^a ±6.74	63.75 ^a ±4.32
NDFD	70.14 ^c ±3.73	62.79 ^b ±3.61	54.21 ^a ±5.32	54.71 ^a ±3.71
ADFD	58.87 ^b ±5.02	48.16 ^a ±6.39	44.75 ^a ±8.56	47.44 ^a ±6.95
NFED	83.01 ^b ±1.62	78.57 ^a ±1.19	78.82 ^a ±2.9	80.09 ^{ab} ±1.90
NFCD	94.66 ^b ±2.93	93.18 ^{ab} ±0.73	91.37 ^a ±2.34	91.29 ^a ±0.53

^{abc} อักษรที่แตกต่างกันในแถวเดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P < 0.01)

4.4.2 โภชนะรวมย่อยได้ (TDN) พลังงานรวม (GE) พลังงานใช้ประโยชน์ได้ (ME) และพลังงานสุทธิเพื่อการให้นม (NE_L) ของโคทดลองที่ได้รับอาหารทดลองใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้านิสีม่วงทั้ง 4 ระดับ

เมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของโภชนะที่ศึกษาโดยวิธีทดลองในตัวสัตว์ (*in vivo* digestibility) มาคำนวณโภชนะรวมที่ย่อยได้ ด้วยสมการที่รวบรวมโดย บุญล้อม (2540) พลังงานรวม พลังงานใช้ประโยชน์ได้ และพลังงานสุทธิเพื่อการให้นม จากสมการที่เสนอโดย Kellner *et al.* (1984) ได้ผล ดังตาราง 15

จะเห็นได้ว่าโภชนะรวมที่ย่อยได้ (TDN) ของอาหารทดลองที่ใช้ใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้านิสีม่วงทั้ง 4 ระดับ พบว่า ค่าโภชนะรวมที่ย่อยได้ลดลงตามระดับของอาหารทดลอง (TDN คือ 78.54, 70.96, 64.26 และ 63.25 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) (P<0.01) พลังงานรวม (GE) ของอาหารทดลองที่ใช้ใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้านิสีม่วงทั้ง 4 ระดับ มีค่าใกล้เคียงกัน (37.57, 37.91, 38.18 และ 32.47 เมกกะกิโลจูลต่อกิโลกรัมวัตถุแห้ง ตามลำดับ) พลังงานใช้ประโยชน์ได้ (ME) และพลังงานสุทธิในการให้นม (NE_L) ของอาหารทดลองที่ใช้ใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้านิสีม่วงทั้ง 4 ระดับ พบว่า Treatment 1 มีค่าสูงสุด (12.81 และ 7.21 เมกกะกิโลจูลต่อกิโลกรัมวัตถุแห้ง

ตามลำดับ) รองลงมาคือ Treatment 2 และ 3 (ME คือ 11.65 และ 11.41 เมกกะกิโลจูลต่อกิโลกรัม วัตถุแห้ง ตามลำดับ) (NE_L 6.87 และ 6.72 เมกกะกิโลจูลต่อกิโลกรัมวัตถุแห้ง ตามลำดับ) โดย Treatment 4 มีค่าต่ำสุด (10.30 และ 5.73 เมกกะกิโลจูลต่อกิโลกรัมวัตถุแห้ง ตามลำดับ) ($P < 0.01$)

ตาราง 15 โภชนะรวมย่อยได้ (TDN) ค่าพลังงานรวม (GE) พลังงานใช้ประโยชน์ได้ (ME) และ พลังงานสุทธิเพื่อการให้นม (NE_L) ของโคทดลองที่ได้รับอาหารทดลองใบปาล์มหมักร่วมกับหญ้า กินนีสีม่วงทั้ง 4 ระดับโดยคำนวณจากสมการที่เสนอโดย Kellner *et al.* (1984)

Item	Treatment 1	Treatment 2	Treatment 3	Treatment 4
TDN (%)	78.54 ^c ±2.84	70.96 ^b ±2.28	64.26 ^a ±2.95	63.25 ^a ±2.91
GE (MJ/kgDM)	37.57 ^a ±1.92	37.91 ^a ±1.86	38.18 ^a ±0.48	32.47 ^a ±8.01
ME (MJ/kgDM)	12.18 ^b ±0.19	11.65 ^a ±0.07	11.41 ^a ±0.40	10.30 ^a ±0.29
NE_L (MJ/kgDM)	7.21 ^c ±0.06	6.87 ^{bc} ±0.05	6.72 ^b ±0.12	5.73 ^a ±0.23

^{abc} อักษรที่แตกต่างกันในแถวเดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

4.5 การใช้ใบปาล์มน้ำมันหมักร่วมกับหญ้ากินนีสีม่วงสดในอัตราส่วนที่ต่างกัน เป็นแหล่งอาหาร ทยาบ สำหรับเลี้ยงโครีดนม

4.5.1 ปริมาณอาหารที่กินได้ และผลผลิตน้ำนม

ผลการทดลอง พบว่าปริมาณอาหารที่กินทั้งหมดของโคทดลองทั้ง 4 กลุ่ม มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) โดยกลุ่มที่ 2 มีค่ามากที่สุด คือ 12.39 กิโลกรัม/ตัว/วัน รองลงมาคือกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 (11.88, 11.75 และ 10.79 กิโลกรัม/ตัว/วัน) ตามลำดับ เมื่อพิจารณา มีปริมาณน้ำนมที่รีดได้ปรับที่ 4%FCM ของโคทดลองทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า มีค่าไม่แตกต่างทางสถิติ ($P > 0.05$) แต่โคทดลองกลุ่มที่ 4 ปริมาณน้ำนมที่รีดได้มีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด (ตาราง 16)

ตาราง 16 ปริมาณอาหารที่กินได้ และผลผลิตน้ำนม

Item	Treatment 1	Treatment 2	Treatment 3	Treatment 4
จำนวนโค	4	4	4	4
ปริมาณการกินได้(กก./ตัว/วัน)				
อาหารข้น	1.80	1.80	1.80	1.80
กากข้าวมอลต์สด	2.80	2.80	2.80	2.80
หญ้ากินนีสีม่วง	4.52±0.44	3.94±0.43	3.19±0.29	2.55±0.84
ใบปลาลัมหมัก	2.76±0.20	3.86±0.42	3.96±0.40	3.63±0.32
อาหารทั้งหมดที่กินได้ (กก./ตัว/วัน)	11.88 ^a ±0.60	12.39 ^a ±0.84	11.75 ^{ab} ±0.57	10.79 ^b ±0.62
% ของน้ำหนักรีดตัว/วัน	2.64	2.75	2.61	2.40
ปริมาณน้ำนมก่อนการทดลอง (ปริมาณน้ำนมปรับที่ 4 %FCM)	7.50±1.91	8.00±1.41	8.00±1.41	7.50±1.73
ปริมาณน้ำนมในช่วงการทดลอง (ปริมาณน้ำนมปรับที่ 4 %FCM)	7.69±2.38	8.12±1.17	8.21±1.67	5.73±1.49

^{ab} อักษรที่แตกต่างกันในแถวเดียวกันมีค่าความแตกต่างทางสถิติ (P<0.05)

4.5.2 องค์ประกอบทางเคมีของน้ำนม

องค์ประกอบทางเคมีของน้ำนมได้แก่ ไขมัน โปรตีน แลคโตส ปริมาณของแข็งทั้งหมด และปริมาณของแข็งที่ไม่รวมไขมันของโคนมทดลองทั้ง 4 กลุ่มมีค่าใกล้เคียงกันไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (P>0.05) โดยกลุ่มที่ 4 มีปริมาณไขมันและโปรตีน สูงที่สุด คือ 4.04 เปอร์เซ็นต์ และ 3.36 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็น กลุ่มที่ 2, 1 และ 3 ตามลำดับ (ตาราง 17)

ตาราง 17 องค์ประกอบทางเคมีของน้ำนม

Item	Treatment 1	Treatment 2	Treatment 3	Treatment 4
ไขมัน (Fat)	3.82 ^{ns} ±0.50	4.03 ^{ns} ±0.30	3.57 ^{ns} ±0.51	4.04 ^{ns} ±0.83
โปรตีน (Protein)	3.20 ^{ns} ±0.09	3.21 ^{ns} ±0.11	3.18 ^{ns} ±0.11	3.36 ^{ns} ±0.15
แลคโตส (Lactose)	4.55 ^{ns} ±0.60	4.54 ^{ns} ±0.43	4.80 ^{ns} ±0.06	4.41 ^{ns} ±0.39
ปริมาณของแข็งทั้งหมด (Total solids)	12.60 ^{ns} ±0.96	13.04 ^{ns} ±0.30	12.69 ^{ns} ±0.79	13.27 ^{ns} ±1.66
ปริมาณของแข็งที่ไม่รวม ไขมัน (Solids not fat)	8.78 ^{ns} ±0.60	9.01 ^{ns} ±0.24	9.13 ^{ns} ±0.31	9.23 ^{ns} ±0.83

^{ns} ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (P>0.05)

4.5.3 ต้นทุนค่าอาหารและกำไรจากการจำหน่ายน้ำนมดิบ

ผลการทดลองพบว่า ต้นทุนค่าอาหารต่อวันของโคทดลองกลุ่มที่ 2 มีค่าสูงกว่ากลุ่มที่ 3, 1 และ 4 ตามลำดับ (62.11, 62.04, 59.81 และ 57.13 บาท/ตัว/วัน ตามลำดับ) ส่วนรายได้จากการขายน้ำนมมีค่าใกล้เคียงกัน ในส่วนของการคำนวณหากำไรโดยหักลบต้นทุนค่าอาหาร โดยใช้ค่าปริมาณน้ำนมปรับที่ 4%FCM พบว่ากลุ่มที่ 2 มีกำไรสูงสุด เท่ากับ 115.92 บาท/ตัว/วัน หรือ 4.92 บาท/กิโลกรัมน้ำนม สูงกว่ากลุ่มที่ 3, 1 และ 4 ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับ 107.90, 101.17 และ 97.76 บาท/ตัว/วัน หรือ 4.84, 3.06 และ 2.27 บาท/กิโลกรัมน้ำนม ตามลำดับ (ตาราง 18)

ตาราง 18 ต้นทุนค่าอาหารและกำไรจากการจำหน่ายน้ำนมดิบ

Item	Treatment 1	Treatment 2	Treatment 3	Treatment 4
ต้นทุนค่าอาหาร (บาท/ตัว/วัน)				
อาหารชั้น	21.94	21.94	21.94	21.94
กากข้าวมอลต์สด	20.00	20.00	20.00	20.00
หญ้ากินนีสีม่วง	15.03	13.09	10.57	8.53
ใบปลั้มหมัก	5.07	7.08	7.30	6.66
รวมต้นทุนค่าอาหาร (บาท/ตัว/วัน)	62.04	62.11	59.81	57.13
รายได้จากการขายนม (บาท/ตัว/วัน)	110.13	139.56	135.87	92.89
กำไรที่ได้จากน้ำนมปรับที่ 4% FCM (บาท/ตัว/วัน)	101.17	115.92	107.90	97.76
กำไรที่ได้จากน้ำนมปรับที่ 4% FCM (บาท/กก.)	3.06	4.92	4.84	2.27

ราคาอาหารชั้น 10.96 บาท/กิโลกรัม และกากเบียร์สด 2.00 บาท/กิโลกรัม

ราคาหญ้ากินนีสีม่วงราคา 0.87 บาท/กิโลกรัม ราคาใบปลั้มหมัก 0.7 บาท/กิโลกรัม

ราคาน้ำนมดิบที่ขายได้ในขณะทำการทดลอง เท่ากับ 15.73 บาท/กิโลกรัม (เดือนกันยายน-เดือนธันวาคม 2553)

การทดลองที่ 2 การศึกษาการใช้ใบปาล์มสด และหญ้ากินนีสีม่วงสดที่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของโคนมรุ่นเพศเมีย

4.6 องค์ประกอบทางเคมีและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลอง

4.6.1 องค์ประกอบทางเคมีของอาหารทดลอง

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีด้วยวิธีการ proximate analysis และ detergent method ในห้องปฏิบัติการ พบว่า องค์ประกอบทางเคมีของใบปาล์มน้ำมันสด ประกอบไปด้วย วัตถุแห้ง (DM) อินทรีย์วัตถุ (OM) โปรตีนรวม (CP) ไขมัน (EE) เถ้า (ash) เยื่อใยรวม (CF) เยื่อใยที่ละลายได้ในน้ำ (NDF) เถ้า (ash) เยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADF) ลิกนิน (ADL) และคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย (NFE) เท่ากับ 36.22, 90.25, 7.66, 2.45, 9.75, 32.49, 71.41, 49.03, 16.59 และ 46.03 เถ้า (ash) ตามลำดับ

ส่วนองค์ประกอบทางเคมีของหญ้ากินนีสีม่วงสด ประกอบไปด้วย วัตถุแห้ง (DM) อินทรีย์วัตถุ (OM) โปรตีนรวม (CP) ไขมัน (EE) เถ้า (ash) เยื่อใยรวม (CF) เยื่อใยที่ละลายได้ในน้ำ (NDF) เยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADF) ลิกนิน (ADL) และคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย (NFE) เท่ากับ 26.14, 89.44, 8.10, 2.70, 10.56, 34.57, 74.74, 46.74, 5.53 และ 58.09 เถ้า (ash) ตามลำดับ

ส่วนองค์ประกอบทางเคมีของอาหารข้นโปรตีน 16 เถ้า (ash) ประกอบไปด้วย วัตถุแห้ง (DM) อินทรีย์วัตถุ (OM) โปรตีนรวม (CP) ไขมัน (EE) เถ้า (ash) เยื่อใยรวม (CF) และคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย (NFE) เท่ากับ 88.27, 88.57, 16.52, 5.34, 11.43, 10.54 และ 47.66 เถ้า (ash) ตามลำดับ

ส่วนองค์ประกอบทางเคมีของกากเนื้อปาล์ม (Palm Kernel Cake) ประกอบไปด้วย วัตถุแห้ง (DM) อินทรีย์วัตถุ (OM) โปรตีนรวม (CP) ไขมัน (EE) เถ้า (ash) เยื่อใยรวม (CF) เยื่อใยที่ละลายได้ในน้ำ (NDF) เยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADF) ลิกนิน (ADL) และคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยได้ง่าย (NFE) เท่ากับ 94.76, 97.75, 17.15, 5.15, 2.25, 24.31, 71.63, 57.25, 17.2 และ 53.12 เถ้า (ash) ตามลำดับ ดังตาราง 19

ตาราง 19 องค์ประกอบทางเคมีของอาหารทดลอง (% DM basis)

Item	DM	OM	CP	EE	Ash	CF	NDF	ADF	ADL	NFE
	(%)	← (%)DM →								
Oil Palm Frond										
fresh	36.22	90.25	7.66	2.45	9.75	32.49	71.41	49.03	16.59	46.03
Purple guinea										
Concentrate	26.14	89.44	8.10	2.70	10.56	34.57	74.74	46.74	5.53	58.09
Palm Kernel										
Cake	88.27	88.57	16.52	5.34	11.43	10.54	-	-	-	47.66
	94.76	97.75	17.15	5.15	2.25	24.31	71.63	57.25	17.2	53.12

4.7 การย่อยได้ในตัวสัตว์ (*in vivo* digestibility)

4.7.1 ค่าการย่อยได้ในตัวสัตว์โดยวิธีดั้งเดิม (Conventional method) ของโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงและใบปาล์มสดเป็นอาหาร

ผลการศึกษาการย่อยได้ของโภชนะของโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงและใบปาล์มสดเป็นอาหาร โดยวิธีดั้งเดิม (conventional method) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของวัตถุดิบแห้ง (DMD คือ 48.75 และ 36.45 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุ (OMD คือ 53.39 และ 39.79 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) ค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของโปรตีนรวม (CPD คือ 61.33 และ 41.93 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของไขมัน (EED คือ 71.66 และ 61.11 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของเยื่อใยรวม (CFD คือ 34.16 และ 18.86 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) ค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของเยื่อใยที่ละลายได้ในค่า (NDFD คือ 41.02 และ 30.49 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของเยื่อใยที่ละลายได้ในกรด (ADFD คือ 38.05 และ 31.22 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) และค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของคาร์โบไฮเดรตที่ไม่ใช่เยื่อใย (NFCD คือ 79.35 และ 59.54 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) มีความแตกต่างทางสถิติ ($P < 0.01$) ดังตาราง 20

ตาราง 20 สัมประสิทธิ์การย่อยได้ของวัตถุดิบและโภชนะของหญ้ากินนีสีม่วงและใบปาล์มสด

Item	Purple guinea	Fresh oil palm frond
DMD (%)	48.75±5.23	36.45±6.12
Nutrient digestibility (%)		
OMD	53.39±2.91	39.79±5.53
CPD	61.33±3.90	41.93±6.14
EED	71.66±1.52	61.11±4.36
CFD	34.16±4.15	18.86±3.12
NDFD	41.02±4.95	30.49±6.02
ADFD	38.05±5.39	31.22±3.55
NFED	63.79±2.94	47.66±7.41
NFCD	76.35±0.82	59.54±6.84

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

4.7.2 โภชนะรวมย่อยได้ (TDN) พลังงานรวม (GE) พลังงานใช้ประโยชน์ได้ (ME) และพลังงานสุทธิเพื่อการให้นม (NE_L) ของโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงและใบปาล์มสดเป็นอาหาร เมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของโภชนะที่ศึกษาโดยวิธีทดลองในตัวสัตว์ (*in vivo* digestibility) มาคำนวณโภชนะรวมที่ย่อยได้ ด้วยสมการที่รวบรวมโดย บุญล้อม (2540) พลังงานรวม พลังงานใช้ประโยชน์ได้ และพลังงานสุทธิเพื่อการให้นม จากสมการที่เสนอโดย Kellner *et al.* (1984) ได้ผล ดังตาราง 21

จะเห็นได้ว่าโภชนะรวมที่ย่อยได้ (TDN) ของหญ้ากินนีสีม่วงมีแนวโน้มสูงกว่าใบปาล์มสด อย่างเห็นได้ชัด (54.36 และ 35.26 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ) ($P < 0.01$) พลังงานรวม (GE) ของหญ้ากินนีสีม่วงและใบปาล์มสด (18.5 และ 16.41 เมกกะกิโลจูลต่อกิโลกรัมวัตถุดิบแห้ง ตามลำดับ) ($P < 0.01$) พลังงานใช้ประโยชน์ได้ (ME) ของหญ้ากินนีสีม่วงและใบปาล์มสด มีค่าแตกต่างกันทางสถิติ ($P < 0.01$) (7.85 และ 5.60 เมกกะกิโลจูลต่อกิโลกรัมวัตถุดิบแห้ง ตามลำดับ) แต่สำหรับพลังงานสุทธิในการให้นม (NE_L) ของหญ้ากินนีสีม่วงสูงกว่าใบปาล์มสด ถึงเกือบเท่าตัว (4.17 และ 2.41 เมกกะกิโลจูลต่อกิโลกรัมวัตถุดิบแห้ง ตามลำดับ) ($P < 0.01$)

ตาราง 21 โภชนะรวมย่อยได้ (TDN) ค่าพลังงานรวม (GE) พลังงานใช้ประโยชน์ได้ (ME) และพลังงานสุทธิเพื่อการให้นม (NE_L) ของโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงและใบปาล์มสดเป็นอาหารโดยคำนวณจากสมการที่เสนอโดย Kellner *et al.* (1984)

Item	Purple guinea	Fresh oil palm frond
TDN (%)	54.36 ^a ±3.87	35.26 ^b ±5.17
GE (MJ/kgDM)	18.5 ^a ±5.69	16.41 ^b ±4.51
ME (MJ/kgDM)	7.85 ^a ±0.48	5.60 ^b ±0.76
NE_L (MJ/kgDM)	4.17 ^a ±0.12	2.41 ^b ±0.05

^{a,b} อักษรที่แตกต่างกันในแถวเดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

4.8 ปริมาณการกินได้และอัตราการเจริญเติบโตของโคนมรุ่นเพศเมีย

จากผลการทดลอง พบว่าโคทดลองทั้ง 2 กลุ่มได้รับอาหารชั้นที่ระดับโปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์ในปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อตัวต่อวันร่วมกับกากเนื้อใบปาล์มปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน มีปริมาณการกินได้ที่ใกล้เคียงกัน (1.78 และ 1.72 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน ตามลำดับ) ส่วนอาหารหยาบโคทดลองกลุ่มที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงสดและใบปาล์มสด (3.00 และ 2.83 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน ตามลำดับ) แต่ปริมาณการกินได้ของโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงสดและใบปาล์มสด (4.80 และ 4.55 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน ตามลำดับ) มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($P < 0.01$) น้ำหนักตัวเริ่มต้นของโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงสดและใบปาล์มสด ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) (150.25 และ 150.25 กิโลกรัม ตามลำดับ) เมื่อทดลองเป็นระยะเวลาทั้งหมด 90 วัน พบว่าน้ำหนักตัวสุดท้ายของโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงสด มีแนวโน้มสูงกว่าโคทดลองที่ได้รับใบปาล์มสด แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) (202.50 และ 185.75 กิโลกรัม ตามลำดับ) ส่วนน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด พบว่าโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงสด มีแนวโน้มสูงกว่าโคทดลองที่ได้รับใบปาล์มสด แต่ไม่มีค่าแตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) (52.25 และ 35.50 กิโลกรัม ตามลำดับ) แต่เมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันในเดือนที่ 1, 2 และ 3 พบว่า โคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงสด มีแนวโน้มสูงกว่าโคทดลองที่ได้รับใบปาล์มสด (เดือนที่ 1 0.35 และ 0.28 กิโลกรัม) (เดือนที่ 2 คือ 0.50 และ 0.40 กิโลกรัมตามลำดับ) (เดือนที่ 3 คือ 0.86 และ 0.48 กิโลกรัมต่อวัน ตามลำดับ) และอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันตลอดช่วงการทดลอง โคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนีสีม่วงสด มีแนวโน้มสูงกว่าโคทดลองที่ได้รับใบปาล์มสด มีค่าแตกต่างกันทางสถิติ (0.56

และ 0.38 กิโลกรัมต่อวัน) ($P < 0.01$) ตามลำดับ อัตราการเพิ่มน้ำหนักของโคทดลองที่ได้รับหญ้า กินนี้สีม่วงสดดีกว่าใบปาล์มสด (8.54 และ 11.97 กิโลกรัม ตามลำดับ) ($P < 0.01$) ดังตาราง 22

ตาราง 22 ปริมาณการกินได้ น้ำหนักตัวและอัตราการเจริญเติบโตของโคนมรุ่นเพศเมีย

Item	Roughage	
	Purple guinea	Fresh oil palm frond
จำนวน โคทดลอง(ตัว)	4	4
ระยะเวลาการทดลอง	90	90
น้ำหนักเริ่มต้น (กิโลกรัม)	150.25±44.05	150.25±49.26
น้ำหนักสุดท้าย (กิโลกรัม)	202.50±42.72	185.75±49.76
น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น(กิโลกรัม)	52.25 ^{ns} ±4.99	35.50 ^{ns} ±1.29
น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น/วัน (กก./วัน)	0.56 ^a ±0.05	0.38 ^b ±0.01
อาหารชั้นและกากเนื้อในปาล์มน้ำมัน	1.78±0.05	1.72±0.12
อาหารหยาบ	3.00 ^a ±0.35	2.82 ^b ±0.06
ปริมาณการกินได้(DMกก./ตัว/วัน)	4.80 ^a ±0.34	4.55 ^b ±0.01
FCR	8.54 ^a ±0.60	11.97 ^b ±0.04

^{ns} ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)

^{ab} อักษรที่แตกต่างกันในแถวเดียวกันมีค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

4.9 ต้นทุนค่าอาหารและผลตอบแทน

ผลการทดลองพบว่าต้นทุนค่าอาหารต่อวันของโคทดลองทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า อาหารชั้นที่ใช้ ในการทดลองครั้งนี้ มีราคา 11.90 บาทต่อกิโลกรัม กากเนื้อในปาล์มน้ำมัน ราคา 0.85 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนหญ้ากินนี้สีม่วงสดและใบปาล์มสด ราคา 0.80 และ 0.50 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อคิด ต้นทุนแล้ว พบว่า ต้นทุนค่าอาหารต่อตัวต่อวันของโคทดลองที่ได้รับหญ้ากินนี้สีม่วงสดมีต้นทุน ค่าอาหารที่สูงกว่าโคทดลองกลุ่มที่กินใบปาล์มสดเป็นอาหาร (21.99 และ 16.58 บาทต่อตัวต่อวัน ตามลำดับ)

ตาราง 23 ต้นทุนค่าอาหารของโคนมรุ่นเพศเมีย

Item	Purple guinea	Fresh oil palm frond
ต้นทุนค่าอาหาร (บาท/ตัว/วัน)		
อาหารชั้น ¹	11.90	11.90
กากเนื้อในปาล์มสด ²	0.96	0.78
หญ้ากินนีสีม่วง ³	9.13	-
ใบปาล์มหมัก ⁴	-	3.90
รวมต้นทุนค่าอาหาร(บาท/ตัว/วัน)	21.99	16.85

¹ ราคาอาหารชั้นเท่ากับ 11.9 บาท/กิโลกรัม

² ราคากากเนื้อในปาล์มสดเท่ากับ 0.85 บาท/กิโลกรัม

³ ราคาหญ้ากินนีสีม่วงเท่ากับ 0.80 บาท/กิโลกรัม

⁴ ราคาใบปาล์มหมักเท่ากับ 0.50 บาท/กิโลกรัม